

TIO i TOPP – 2021

Slaktgrisproduktion

(föregående års placering inom parentes)

1 (2)	Önnerståhl Smågris AB, Jonas Önnerståhl, Eskilstuna En integrerad och externintegrerad besättning med 1760 slaktsvinsplatser fördelade på fem avdelningar. Producenter årligen cirka 5800 slaktsvin. Drivs av ägare Jonas Önnerståhl tillsammans med medarbetare Merja Vaino, Tobias Johansson och Henrik Önnerståhl. Har rådgivning av Jessica Sandberg, Griskonsult. Vid insättning vägs samtliga inköpta smågrisar samt cirka en fjärdedel av de egenproducerade. Djuren utfodras med egenproducerat blötfoder samt med gränsmjölk och drank. Den skattade arbetstidsåtgången är cirka 20 min/producerad gris. <i>Varför är det viktigt med produktionsuppföljning? Det är roligt, man blir lite sporrad när man ser vad förändringarna man gör ger för resultat.</i> <i>Nöjd med i stallet: Långtrågsboxarna och tvättroboten som gör grovtvätten först och bidrar med att det blir bättre tvättat och därmed bättre hygien i boxarna.</i> <i>Framgångsfaktorer: Är väldigt noga med att justera foderrecepten efter tillgången på alternativa fodermedel, görs varje vecka.</i>
2 (-)	Kvarnhorva Gård, Erik Petersson och Anders Petersson, Färjestaden Integrerad besättning med 760 slaktsvinsplatser fördelade på tre avdelningar. De producerar cirka 2700 grisar/år. Gården har en anställd, Jimmy Hellberg. Grisarna utfodras med blötfoder som är en blandning av egenproducerat och köpt. Majoriteten av grisarna vägs vid insättning. Nyttjar rådgivning via foder med Sofie på Swedish Agro, samt avel med Maria på Topigs Norsvin. Läger cirka 15 min per producerad gris i arbetstid. <i>Varför är det viktigt med produktionsuppföljning? För att veta vad man gör bra samt vad man gör mindre bra.</i> <i>Nöjd med i stallet: Helheten.</i> <i>Framgångsfaktorer: Strikt omgångsuppfödning, strikta rutiner och foderhygien.</i>
3 (1)	Strömsnäs Gård, Christer Hylander, Västerås Helintegrerad besättning med 1080 slaktgrisplatser i tre avdelningar med långtråg. Producenter ca 4 200 grisar/år. Grisarna utfodras med blötfoder innehållande koncentrat, gårdsegen spannmål och ärtor samt vatten. Besättningen sköts av ägaren Christer och medarbetarna Josefin Ingvast, Amanda Haglund och Jakob Sjögren. Skattad arbetsåtgång 16 min/slaktgris, eventuellt något lägre sedan de skaffat tvättrobot. Alla grisar vägs vid insättning samt innan första och andra skicket. Gården tar råd från veterinär Lena Eliasson-Selling från Gård och Djurhälsan. <i>Varför är det viktigt med produktionsuppföljning? Då ser man om det är någonting som avviker, lättare att hålla koll.</i> <i>Nöjd med i stallet: Långtrågsboxar och isolerat golv i slaktsvinsstallarna, golven verkar hålla sig svalare under varma dagar så att grisarna mår bättre.</i> <i>Framgångsfaktorer: Duktig personal och egenproducerade smågrisar som inte behöver flytta långt.</i>

Smågrisarna känner de andra i sin box när de flyttas från familjeboxar till jämna lag i slaktsvinsboxarna vilket gör att de inte blir så stressade.

4 **Brännebergs Gård AB, Karin & Patrik Velande, Kvänum**

(3) Gård med slaktgrisproduktion, 1600 platser fördelade på fyra avdelningar med långtråg. Producerar cirka 5200 slaktgrisar per år. Samtliga grisar vägs vid insättning och utfodras med blötfoder. Blötfodret är en blandning av ostvassel, spannmål, åkerböna, rapsmjöl och egenkomponerad premix. Gården sköts av ägarna Karin och Patrik Velande och den skattade arbetsåtgången är cirka 20 min/producerad gris.

Varför är det viktigt med produktionsuppföljning? Vi vill driva och utveckla vår grisproduktion baserad på fakta, inte gissningar. Då är uppföljning ett av de viktigaste verktygen.

Nöjd med i stallet: Långtråg och modern foderdator ger god överblick.

Framgångsfaktorer: Noga med foder och utfodring, analyserar och justerar regelbundet. Djuröga och fokus på grisarnas första veckor.

5 **Torpa Lantbruk AB, David Svantesson, Tun**

(4) Slaktgrisproduktion med 2500 slaktgrisplatser fördelat på sex avdelningar. De har cirka 8200 producerade slaktsvin per år. Gården drivs av ägare David Svantesson med medarbetare Hampus Lans. Samtliga grisar vägs i grupp vid insättning. Grisarna hålls i tvärtrågsboxar och utfodras med egenproducerat blötfoder. Skattad arbetstidsåtgång är cirka 22 min/producerad gris. Får foderrådgivning av Isabelle Westergren på Svenska Foder.

Varför är det viktigt med produktionsuppföljning? Tydlig uppföljning av foder, tillväxt, ekonomi och eventuella störningar skapar bättre produktionsresultat.

Nöjd med i stallet: Ny ventilationsutrustning i det stora stallet, spaltbevattning i båda stallen.

Framgångsfaktorer: Duktig personal, noggrannhet vad gäller foder, skötsel. Bra foderråvaror. Styrkan i produktionen är jämnheten över året vad gäller tillväxt. Fokus ligger alltid på grisarna och deras välbefinnande.

6 **Åkerby Lantbruk AB, Birger Olai, Motala**

(8) En integrerad besättning med 1650 slaktsvinsplatser. Av totalt sex avdelningarna så har fyra långtråg och de andra två tvärtråg. Cirka 6700 producerade slaktsvin per år. Samtliga grisar vägs vid insättning och de utfodras med egenproducerat blötfoder. Gården drivs av ägare Birger Olai med medarbetare Helena, Hanna, Gill, Sussan och Michael. Har produktionsrådgivning av Ingvar Eriksson, Gård och Djurhälsan och Per Knudsen, Danish Crown. Den skattade arbetsåtgången är cirka 15 min per producerad gris.

Varför är det viktigt med produktionsuppföljning? För att se hur det går och vad man kan förbättra.

Nöjd med i stallet: Långtrågsstallen är mer lättskötta.

Framgångsfaktorer: Produktionsuppföljning, engagerad personal, trimning av recepten, tvätt mellan varje omgång och vaccinering mot APP.

<p>7 (-)</p>	<p>Westergård Lantbruk AB, Jan & Marie Börjesson, Kungsbacka</p> <p>En externintegrerad besättning med 1700 slaktsvinsplatser i långtrågsboxar fördelade på fem avdelningar i tre stall. Producerar cirka 5500 grisar/år. Samtliga grisar vägs vid insättning och de utfodras med egenproducerat blötfoder. Flyttar aldrig grisar och beräknad arbetsgång per producerad gris är cirka 20 min inklusive tvätt. Anställda är Rickard Svensson och Linus Börjesson. Får support av Katarina Karlsson Frisch på Gård & Djurhälsan.</p> <p><i>Varför är det viktigt med produktionsuppföljning? För att följa upp produktionen och få reda på mitt tekniska resultat. Ha koll på min foderförbrukning vilket jag anser är de viktigaste.</i></p> <p><i>Nöjd med i stallet: Långtråg är bra. Har aldrig jobbat med något annat. Det är lätt att ta ut dem, att märka dem. Arbetsmässigt är det bättre än tvärtråg.</i></p> <p><i>Framgångsfaktorer: Foderkoll varje dag, finjusterar. Fingertoppskänsla. Har ingen maxgräns utan grisarna får så mycket som de orkar äta ända fram till slaktdagen. Har haft bra spannmål med bra proteinhalt.</i></p>
<p>8 (6)</p>	<p>GP Farm AB, Daniel & Marie-Louise Stensson, Tråvad</p> <p>Integrerad besättning med 3040 slaktsvinsplatser fördelade på tio avdelningar. Producerar årligen cirka 10 500 slaktvin. Gården drivs av ägarna Daniel och Marie-Louise Stensson, med medarbetarna Bengt-Olof Johansson och Erik Stenholm. Väger snittvikten vid insättning. Djuren utfodras med blötfoder. Sju av avdelningarna är tvärtråg och tre är långtråg. Skattad arbetstid är 12 min/producerad gris. Foderrådgivare är Ola Karlsson, veterinär Erik Lindahl och Stina Andersson.</p> <p><i>Varför är det viktigt med produktionsuppföljning? För att kunna se vad man kan förbättra.</i></p> <p><i>Nöjd med i stallet: Ättidsstyrningen sparar mycket tid (foderjustering).</i></p> <p><i>Framgångsfaktorer: Restlöst fodersystem, ättidsstyrning i 4 avdelningar, bra ventilation och självförsörjande på spannmål och böror. Friska grisar.</i></p>
<p>9 (10)</p>	<p>Backaholms Lantbruk AB, Håkan & Katarina Karlsson, Lidköping</p> <p>Ekologisk delintegrerad besättning som säljer de flesta smågrisarna på mellangårdsavtal. De behåller ca 1/5 av grisarna själva. De har 200 slaktgrisplatser i en avdelning med långtrågsboxar där gödselgången aldrig stängs. Grisarna har möjlighet att via gödselgången röra sig till en gödselplatta där de har tillgång till utevistelse. Producerar 550 grisar/år. Grisarna utfodras med blött färdigfoder. Besättningen sköts av ägarna Håkan och Karina Karlsson samt medarbetaren Anton Karlsson. Skattad arbetsgång är 20 min/producerad gris. Samtliga grisar vägs vid insättning. Har rådgivning via Camilla Hallgren på Gård & Djurhälsan.</p> <p><i>Varför är det viktigt med produktionsuppföljning? För att veta vad man gör och vad man kan göra bättre. Får jämförelse man kan jämföra med andra.</i></p> <p><i>Nöjd med i stallet: Utevistelsen ger friska grisar.</i></p> <p><i>Framgångsfaktorer: Väger ut alla slaktgrisar. Utevistelsen, frisk luft ger friska grisar. Noggrannhet och tydliga rutiner. Jämna och bra smågrisar.</i></p>

10 Esereds Lantbruk Bonnagård, Erik Lorentzon, Falkenberg

(-)

En externintegrerad besättning med 1940 slaktsvinsplatser fördelade på fem avdelningar med långtråg. Producerar årligen cirka 6100 slaktsvin. Gården drivs av ägare Erik Lorentzon med medarbetare Aidas. Grisarna utfodras med egenblandat blötfoder och samtliga grisar vägs vid insättning. Skattar arbetstidsåtgång är 18 min/producerad gris, och då är skötsel, tvätt och lastning inräknat. Har ingen rådgivare men bra samarbete med besättningsveterinär Jenny Bengtsson på Gård & Djurhälsan samt sin fodersäljare Mette Bengtsson på Lantmännen.

Varför är det viktigt med produktionsuppföljning? Kan följa sin produktion för att se hur man ligger till på ett överskådligt sätt.

Nöjd med i stallet: Samtliga stallar har ny ventilation och merparten har ny inredning med fiberskivor samt plastade golv som underlättar det dagliga arbetet positivt.

Framgångsfaktorer: Får bra smågrisar från mellangårdsavtal som snabbt kommer i gång efter insättning. Försöker ligga steget före med underhåll etc för att undvika driftsstörningar. Foderjusterar dagligen.

Resultat för besättningarna på topplistan

Tillväxt, gram/dag	1048,5	(1028)
Foderförbrukning, MJ NE/kg tillväxt	23,6	(22,9)
Klassning, %	58,7	(58,7)
Dödlighet, %	1,1	(1,3)

Föregående års resultat inom parentes

För att få fram de bästa besättningarna har vi vägt samman tillväxt, foderförbrukning, klassning och dödlighet med ekonomiska vikter. Tillväxten är korrigerad till samma insättningsvikt och foderförbrukningen till samma insättningsvikt och samma slaktvikt.

Alla besättningar som sänder in resultat till medeltalsberäkningen har möjlighet att hamna på 10 i topp. I referensgrupp WinPig har vi beslutat att följande regler ska gälla för att besättningen skall vara aktuell för topplistan:

- Det skall finnas insända resultat för minst 60% av besättningens slakt.
- Perioder räknas till de år de avslutas, dvs. alla perioder med sista slakt under 2021 räknas till 2021.
- Helst bör alla grisar vägas vid insättningen, om så inte är fallet bör åtminstone en representativ del av grisarna vara vägda.
- Vid användning av alternativt foder bör detta vara energivärderat.
- Referensgruppen förbehåller sig rätten att utesluta, eller korrigera resultatet, för besättningar där vi (om möjligt i samråd med eventuell rådgivare) bedömer att resultatet är felaktigt eller orimligt.

Referensgrupp WinPig har bestått av Kerstin Annér, Sara Hammarberg, Ditte Löfqvist – Gård & Djurhälsan, Åsa Bönnestig – Svenska Köttföretagen, Per-Olof Olsson – KLS Ugglarps, Marie Carlsson– HK-Scan och Caroline Germer – Skövde Slakteri.

